

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A TREIA

HOTĂRĂREA
din 30 iunie 2015
În Cauza Stan împotriva României
(Cererile nr. 24362/11 și 52339/12)
Strasbourg

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În Cauza Stan împotriva României,
Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din Josep Casadevall, președinte, Luis López Guerra, Ján Šikuta, Kristína Pardalos, Johannes Silvis, Iulia Antoanella Motoc, Branko Lubarda, judecători, și Stephen Phillips, grefier de secție,
după ce a deliberat în camera de consiliu, la 9 iunie 2015,
pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererile nr. 24362/11 și 52339/12 îndreptate împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, doamna Rozalia Stan („reclamanta”), a sesizat Curtea la 15 martie 2011 și respectiv la 19 iulie 2012 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”).
2. Reclamanta a fost reprezentată de P. Eckstein-Kovács, avocat în Cluj-Napoca. Guvernul român („Guvernul”) a fost reprezentat de agentul guvernamental, doamna C. Brumar, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.
3. Reclamanta se plânge în special de încălcarea dreptului său la un proces echitabil, motivând că autoritățile nu au executat hotărârea pronunțată în favoarea sa, la 26 iunie 2005, de Tribunalul Cluj. Aceasta reclamă și încălcarea dreptului său de proprietate, motivând că un teren care îi aparținea a făcut obiectul unei exproprieri de fapt.
4. La 12 iulie 2013, cererile au fost comunicate Guvernului.

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

5. Reclamanta s-a născut în 1958 și locuiește în Cluj-Napoca.

A. Cadrul general aflat la originea celor două cereri

6. În 1992, tatăl reclamantei a cumpărat un imobil și terenul învecinat, situate în strada Aurel Vlaicu din Cluj Napoca. În urma decesului tatălui său, reclamanta, în calitate de unică moștenitoare, a dobândit aceste bunuri prin succesiune. Aceasta a început să utilizeze terenul.

7. Începând cu anul 1995, mai multe procese civile au opus reclamanta Consiliului Local Cluj Napoca („consiliul local”) întrucât acesta din urmă ocupase o porțiune de 767 m² din teren în vederea executării unor lucrări publice de amenajare a unei intersecții și fără a exista o expropriere prealabilă.

8. Prin hotărârea definitivă din 9 februarie 1996, Judecătoria Cluj-Napoca („Judecătoria”) a respins acțiunea consiliului local introdusă pentru a obține radierea dreptului de proprietate al reclamantei din cartea funciară. Judecătoria a reținut că respectivul consiliu local nu făcuse dovada unui drept de proprietate asupra terenului.

9. Prin hotărârea definitivă din 19 februarie 1997, judecătoria a admis acțiunea reclamantei, a obligat consiliul local la repunerea reclamantei în posesia terenului, la încetarea lucrărilor menționate anterior, precum și la abținerea de la orice act care ar putea tulbura posesia acesteia.

10. Prin hotărârea din 28 aprilie 1999, judecătoria a obligat consiliul local la plata, către reclamantă, a sumei de 30 000 000 lei vechi cu titlu de despăgubire pentru lipsa de folosință a terenului în cauză.

Reclamanta a încasat această sumă.

11. Prin ordonanța președințială din 24 octombrie 2000, rămasă definitivă, judecătoria a dispus ca regia autonomă responsabilă de administrarea domeniului public și consiliul local să înceteze toate lucrările de pe terenul reclamantei.

12. Prin hotărârea definitivă din 7 decembrie 2001, Curtea de Apel Cluj („curtea de apel”) a obligat consiliul local la plata, către reclamantă, a sumei de 268 002 000 lei vechi cu titlu de despăgubire pentru lipsa de folosință a terenului în cauză. Pe baza unei expertize, curtea de apel a concluzionat, între altele, că reclamanta suferise un prejudiciu ca urmare a lipsei de folosință a terenului. Aceasta a arătat că, în fapt, terenul nu putea fi repus în starea sa inițială și că reclamanta, chiar dacă rămânea teoretic proprietară, nu putea să își exercite dreptul de proprietate. Instanța a arătat că prejudiciul părții interesate nu fusese acoperit decât parțial prin hotărârea din 28 aprilie 1999 menționată anterior.

Reclamanta a încasat astfel suma alocată.

B. Acțiunea vizând obligarea autorităților locale la efectuarea demersurilor necesare în vederea declarării utilității publice (cererea nr. 24362/11)

13. La 10 iunie 2004, reclamanta a sesizat Tribunalul Cluj („tribunalul”) cu o acțiune împotriva Consiliului Local Cluj („consiliul local”) și a Consiliului Județean Cluj („consiliul județean”) în vederea obligării autorităților la demararea procedurii de declarare a utilității publice a lucrărilor efectuate asupra porțiunii de 767 m² din teren, în temeiul Legii nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică (Legea nr. 33/1994).

14. Prin hotărârea din 28 iunie 2005, tribunalul a admis acțiunea și a obligat cele două consilii la efectuarea tuturor demersurilor prevăzute de Legea nr. 33/1994. În urma examinării unui raport de expertiză topografică administrat în cauză, tribunalul a constatat că cei 767 m² în litigiu erau ocupați de un șantier public fără acordul reclamantei și fără a exista o expropriere prealabilă. De asemenea, tribunalul a reținut că în conformitate cu Legea nr. 33/1994, consiliul

local avea obligația de a înscrie lucrările în litigiu în planul de urbanism și de amenajare teritorială, iar consiliul județean avea obligația de a declara utilitatea publică.

15. Această hotărâre a fost confirmată de deciziile din 16 septembrie 2005 și din 31 martie 2006 pronunțate de curtea de apel și de Înalta Curte de Casație și de Justiție („Înalta Curte”). Curtea de apel a arătat, între altele, că reclamanta avea un interes de acțiune în cauză întrucât, figurând ca proprietar al terenului în cartea funciară, era obligată să plătească impozite și răspunderea sa putea fi angajată în fața terților.

16. Consiliul local nu a întreprins niciunul din demersurile dispuse prin hotărârea din 28 iunie 2005. Reclamanta s-a adresat lui M.B., executor judecătoresc, în vederea executării silite. La 13 august 2008, executorul judecătoresc a pus în întârziere consiliul local în vederea executării hotărârii judecătorești în termen de zece zile.

17. La o dată neprecizată, consiliul local a formulat o contestație la executare și a solicitat lămuriri cu privire la dispozițiivul hotărârii din 28 iunie 2005.

18. În legătură cu lămuririle solicitate, tribunalul a precizat prin hotărârea din 10 februarie 2009 că, anterior exproprierii, consiliul local trebuia să întreprindă demersurile pentru declararea utilității publice a lucrărilor și a indicat care erau articolele aplicabile din Legea nr. 33/1994.

19. Reclamanta a declarat apel și a invocat reaua-credință a consiliului local care, potrivit acesteia, se presupunea că își cunoaște obligațiile legale. Prin hotărârea din 15 mai 2009, curtea de apel a admis apelul și a respins cererea consiliului local. În urma recursului declarat de consiliul local, această hotărâre a fost confirmată prin hotărârea Înaltei Curți din 27 ianuarie 2010.

20. Judecătoria a respins contestația la executare prin hotărârea din 5 mai 2010 după constatarea legalității punerii în întârziere a consiliului local. Acesta din urmă a formulat recurs care a fost anulat de tribunal, prin hotărârea din 18 august 2010, pentru neplata taxelor de timbru.

21. Nici consiliul local și nici consiliul județean nu au pus în executare hotărârea din 28 iunie 2005.

C. Acțiunea în despăgubiri (cererea nr. 52339/12)

22. La o dată neprecizată, reclamanta a sesizat judecătoria cu o acțiune civilă împotriva consiliului local: aceasta a solicitat despăgubiri pentru lipsa de folosință, în perioada 2005-2007, a celor 767 m² din terenul menționat anterior.

23. Prin hotărârea din 1 iunie 2011, instanța a admis acțiunea și a obligat consiliul local la plata sumei de 11 140 lei. Prin încheierea din 19 octombrie 2011, instanța a rectificat o eroare materială din hotărârea din 1 iunie 2011 și a modificat suma despăgubirii la 16 027,52 lei.

24. Consiliul local a formulat recurs. Prin hotărârea din 25 ianuarie 2012, tribunalul a admis recursul și a respins acțiunea în despăgubiri formulată de reclamantă. Tribunalul a subliniat că reclamanta figura în continuare în cartea funciară ca proprietar al terenului și că terenul era ocupat de stat și nu putea fi repus în starea sa inițială. Cu toate acestea, făcând trimitere la decizia definitivă din 7 decembrie 2001 a curții de apel, tribunalul a hotărât că reclamanta primise deja o despăgubire pentru terenul său.

II. Dreptul intern relevant

25. Dispozițiile relevante în speță ale Legii nr. 33/1994 sunt formulate după cum urmează:

Art. 1

„Exproprierea de imobile, în tot sau în parte, se poate face numai pentru cauza de utilitate publică, după o dreaptă și prealabilă despăgubire, prin hotărâre judecătorească.”

Art. 3

„Instanțele judecătorești competente vor putea hotărî exproprierea numai după ce utilitatea publică s-a declarat potrivit prezentei legi.”

Art. 6

„Sunt de utilitate publică lucrările privind: (...) căile de comunicații, deschiderea, alinierea și lărgirea străzilor (...)”

Art. 7

„Utilitatea publică se declară (...) de către consiliile județene (...) pentru lucrările de interes local.”

Art. 8

„Declararea utilității publice se face numai după efectuarea unei cercetări prealabile și condiționat de înscrierea lucrării în planurile urbanistice și de amenajare a teritoriului (...)”

Art. 21

„Soluționarea cererilor de expropriere este de competența tribunalului județean (...) în raza căruia este situat imobilul propus pentru expropriere.”

Art. 23

„(2) Instanța va verifica dacă sunt întrunite toate condițiile cerute de lege pentru expropriere și va stabili cuantumul despăgubirilor (...). Hotărârea este supusă căilor de atac prevăzute de lege.”

Art. 25

„Pentru stabilirea despăgubirilor instanța va constitui o comisie de experți compusă dintr-un expert numit de instanță, unul desemnat de expropriator și un al treilea din partea persoanelor care sunt supuse exproprierii.”

Art. 26

„(1) Despăgubirea se compune din valoarea reală a imobilului și din prejudiciul cauzat proprietarului sau altor persoane îndreptățite.

(2) La calcularea cuantumului despăgubirilor, experții, precum și instanța vor ține seama de prețul cu care se vând, în mod obișnuit, imobilele de același fel

(...), la data întocmirii raportului de expertiză, precum și de daunele aduse proprietarului (...)."

ÎN DREPT

I. Cu privire la conexarea cererilor

26. Curtea decide în conformitate cu art. 42 § 1 din Regulamentul său și în interesul unei bune administrări a justiției să conexeze cererile nr. 24362/11 și nr. 52339/12 întrucât faptele aflate la originea cererilor respective sunt strâns legate.

II. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 din Convenție

27. Reclamanta se plânge de neexecutarea hotărârii din 28 iunie 2005 pronunțate de Tribunalul Cluj și denunță încălcarea dreptului său de acces la o instanță astfel cum este prevăzut la art. 6 din Convenție și care este redactat după cum urmează:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil [...] a cauzei sale, de către o instanță [...], care va hotărî [...] asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil [...]"

A. Cu privire la admisibilitate

28. Constatând că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 lit. a) din Convenție și că nu prezintă de altfel niciun alt motiv de inadmisibilitate, Curtea îl declară admisibil.

B. Cu privire la fond

29. Reclamanta pretinde că prin neexecutarea hotărârii în cauză pe care o denunțase i-a fost încălcat dreptul de acces la o instanță.

30. Guvernul admite că hotărârea respectivă nu fost executată și lasă la aprecierea Curții această chestiune.

31. Curtea reamintește că executarea unei sentințe sau a unei hotărâri, indiferent de instanță, trebuie considerată ca parte integrantă a „procesului” în sensul art. 6 din Convenție [*Hornsby împotriva Greciei*, 19 martie 1997, pct. 40, *Culegere de hotărâri și decizii 1997-II*; *Imobiliare Saffi împotriva Italiei (MC)*, nr. 22774/93, pct. 63, CEDO 1999-V și *Fundația Cămine de Elevi ale Bisericii Reformate și Stanomirescu împotriva României*, nr. 2699/03 și 43597/07, pct. 55, 7 ianuarie 2014)].

32. Curtea reamintește, de asemenea, că protecția efectivă a justițiabilului și restabilirea legalității implică obligația administrației de a se conforma unei sentințe sau hotărâri care urmează să fie pronunțată, eventual, împotriva acesteia în ultimă instanță. Dacă administrația refuză sau omite să execute sau, în plus, întârzie executarea, garanțiile art. 6 din Convenție de care justițiabilul a beneficiat în etapa judiciară din procedură își pierd orice rațiune de a fi (*Hornsby*, citată anterior, pct. 41, *Iera Moni Profitou Iliou Thiras împotriva Greciei*, nr. 32259/02, pct. 34, 22

decembrie 2005, și *Fundația Cămine de Elevi ale Bisericii Reformate și Stanomirescu împotriva României*, citată anterior, pct. 56)

33. Revenind la faptele speței, Curtea observă că hotărârea în cauză a fost pronunțată de Tribunalul Cluj la 28 iunie 2005 și că nu a fost executată până în prezent. Aceasta observă că debitorii respectivei obligații – și anume obligația de a executa acea hotărâre – sunt Consiliul Local Cluj Napoca și Consiliul Județean Cluj care fac parte integrantă din autoritățile administrative.

34. Curtea reține că Guvernul a admis că această hotărâre nu a fost pusă în executare și că nu a invocat în fața sa existența unor motive obiective de opoziție la executare.

35. Curtea reamintește că a concluzionat anterior că omisiunea autorităților, fără o justificare valabilă, de a executa într-un termen rezonabil decizia definitivă pronunțată împotriva lor se transpune într-o încălcare a dreptului de acces la o instanță (*Fundația Cămine de Elevi ale Bisericii Reformate și Stanomirescu*, citată anterior, pct. 70, cu referințele citate).

36. După ce a examinat toate elementele ce i-au fost prezentate, Curtea consideră că Guvernul nu a expus niciun fapt și niciun argument ce ar putea conduce la o concluzie diferită în speță. Prin urmare, a fost încălcat art. 6 § 1 din Convenție.

III. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție

37. Reclamanta denunță și încălcarea dreptului său de proprietate pe motiv că terenul său a făcut obiectul exproprierii de fapt. Aceasta invocă art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, redactat după cum urmează:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

A. Cu privire la admisibilitate

38. Constatând că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 lit. a) din Convenție și că nu prezintă de altfel niciun alt motiv de inadmisibilitate, Curtea îl declară admisibil.

B. Cu privire la fond

1. Argumentele părților

39. Reclamanta susține că este în continuare, din punct de vedere formal, proprietar al terenului și că acesta este ocupat abuziv de stat. Aceasta arată că statul nu și-a îndeplinit obligația de întreprinde demersurile necesare pentru reglementarea situației juridice a terenului, care, în opinia sa, continuă să fie nesigură. Aceasta adaugă că sumele alocate de instanțele interne cu titlu de despăgubire nu au acoperit valoarea reală a terenului și că procedura prevăzută

de Legea nr. 33/1994 nu fusese respectată, încasarea sumelor respective de bani neavând valoarea de transfer al dreptului său de proprietate către stat.

40. Guvernul arată că în temeiul hotărârii definitive din 7 decembrie 2001 pronunțate de curtea de apel, reclamanta a primit o despăgubire pentru lipsa de folosință a terenului său. Acesta afirmă că dacă se iau în considerare raportul de expertiză efectuat în cauză și suma alocată reclamantei, această despăgubire ar fi acoperit valoarea bunului ca și simpla lipsă de folosință.

41. În plus, Guvernul admite că procedura exproprierii terenului reclamantei nu fost inițiată, dar afirmă că este suficient de clar că terenul va rămâne în proprietatea publică a statului întrucât este afectat de lucrări de interes public. Prin urmare, din punctul de vedere al Guvernului, reclamanta nu se poate considera într-o situație de incertitudine juridică în ceea ce privește terenul, acesta nemaiputând fi repus în starea sa inițială.

2. Motivarea Curții

a) Cu privire la existența unei ingerințe

42. Curtea reamintește că, pentru a stabili dacă a existat o priveră de bunuri în sensul art. 1 alin. (1) a doua teză din Protocolul nr. 1, trebuie nu numai să se examineze dacă a existat o deposedare sau o expropriere formală, ci și să se privească dincolo de aparențe și să se analizeze aspectele reale ale situației în litigiu. Deoarece Convenția urmărește să protejeze drepturi „concrete și efective”, este important să se analizeze dacă situația respectivă este echivalentă cu o expropriere de fapt (*Sporrong și Lönnroth împotriva Suediei*, 23 septembrie 1982, pct. 63, seria A nr. 52).

43. Revenind la faptele speței, Curtea observă că obiectul acestui capăt de cerere se limitează la terenul cu suprafața de 767 m² care a fost ocupat de stat și care nu mai poate fi repus în starea inițială (a se vedea pct. 13 și 23, supra). În continuare, aceasta observă că reclamanta a pierdut total și definitiv dreptul de dispoziție asupra acestui teren. Deși nu a existat un act de expropriere formal și reclamanta își păstrează posibilitatea teoretică de a dispune asupra terenului, Curtea consideră că limitările aduse dreptului său de proprietate au fost atât de severe încât pot fi asimilate unei exproprieri de fapt care intră în sfera dispoziției din Convenție menționate anterior (*Vergu împotriva României*, nr. 8209/06, pct. 42, 11 ianuarie 2011).

44. Prin urmare, a existat o ingerință în exercitarea dreptului reclamantei la respectarea bunurilor sale.

45. Pe de altă parte, Curtea reamintește că pentru a fi compatibilă cu art. 1 din Protocolul nr. 1 o asemenea ingerință trebuie să fie „pentru cauză de utilitate publică”, „în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional”. Ingerința trebuie să asigure un „echilibru just” între cerințele de interes general al comunității și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale omului (*Sporrong și Lönnroth*, citată anterior, pct. 69). Mai mult, necesitatea de a examina problema echilibrului just nu se poate face simțită decât dacă s-a dovedit că ingerința în litigiu a respectat principiul legalității și nu era arbitrară (*Iatridis împotriva Greciei* (MC), nr. 31107/96, pct. 58, CEDO 1999-II, *Beyeler împotriva Italiei* (MC), nr. 33202/96, pct. 107, CEDO 2000-I și *Belvedere Alberghiera S.R.L.*, pct. 55, CEDO 2000-VI).

b) Cu privire la respectarea principiului legalității

46. Curtea reamintește că art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție impune, înainte de toate și mai ales, ca o ingerință a autorității publice în exercitarea

dreptului la respectarea bunurilor să fie legală. În special, principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor (*Hutton-Czapska împotriva Poloniei* (MC), nr. 35014/97, pct. 163, CEDO 2006-VIII).

47. Curtea observă că, în dreptul român, Legea nr. 33/1994 stabilește procedura de urmat pentru autorități în cazul exproprierii bunurilor imobile care aparțin persoanelor fizice. Această procedură implică mai ales emiterea declarației de utilitate publică a bunului imobil în cauză și plata unei despăgubiri „juste și prealabile” (paragraful anterior). Curtea observă că Guvernul admite că această procedură nu a fost respectată în speță și face trimitere la concluziile sale cu privire la art. 6 din Convenție în ceea ce privește neexecutarea hotărârii definitive prin care autoritățile erau obligate să întreprindă toate demersurile pentru urmarea procedurii legale a exproprierii (pct. 13 și 35).

48. De altfel, Curtea ia notă de poziția Guvernului: că acesta susține că reclamanta a primit o despăgubire, în baza unui raport de expertiză, echivalentă cu valoarea terenului și că plata acestei despăgubiri acoperă omisiunea punerii în aplicare a procedurii legale a exproprierii. Prin urmare, Curtea nu poate fi de acord cu acest argument. De fapt, Legea nr. 33/1994 nu prevede o asemenea posibilitate de a compensa omisiunea de a acționa a autorităților atunci când acestea nu au inițiat o procedură de expropriere.

49. În plus, rezultă din hotărârea definitivă din 7 decembrie 2001 pronunțată de curtea de apel că despăgubirea alocată reclamantei reprezenta lipsa de folosință a terenului său și nu valoarea bunului său (pct. 11, supra). Or art. 26 din Legea nr. 33/1994 prevede în mod expres că despăgubirea pentru expropriere acoperă atât valoarea reală a imobilului, cât și prejudiciul cauzat proprietarului (punctul anterior).

50. Prin urmare, Curtea consideră că ingerința în litigiu nu era compatibilă cu principiul legalității și, în consecință, că aceasta a încălcat dreptul reclamantei la respectarea bunurilor sale. O asemenea concluzie scutește Curtea de a mai analiza dacă s-a menținut un echilibru just între cerințele de interes general al comunității și imperativele respectării drepturilor individuale (*Vergu*, citată anterior, pct. 56).

51. În consecință, a fost încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

IV. Cu privire la aplicarea art. 41 din Convenție

52. Conform art. 41 din Convenție:

„În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoloalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

53. În ceea ce privește cererea nr. 24362/11, reclamanta solicită 140 000 de euro (EUR) cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul material pe care pretinde că l-a suferit. Aceasta invocă în susținere un raport de expertiză cu privire la valoarea de piață a terenului în cauză. În ceea ce privește cererea nr. 52339/12, aceasta solicită 3 602 EUR cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul material pe care pretinde că l-a suferit. În cele din urmă, solicită 3 300 EUR cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral pe care pretinde, în cadrul celor două cereri, că l-a suferit.

54. Guvernul se opune acordării oricărei sume cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul material pe motiv că reclamanta a primit deja o despăgubire. În ceea ce privește prejudiciul moral, acesta consideră că suma solicitată este superioară sumelor acordate de Curte în cauzele similare.

55. Curtea reamintește că o hotărâre de constatare a unei încălcări implică pentru statul pârât obligația juridică de a pune capăt încălcării și de a-i anula consecințele astfel încât să se restabilească, pe cât posibil, situația anterioară acesteia [*Iatridis împotriva Greciei* (reparație echitabilă) (MC), nr. 31107/96, pct. 32, CEDO 2000-XI]. Cu privire la constatarea încălcării în sensul căreia a concluzionat (pct. 35), Curtea estimează că acest principiu își găsește aplicarea în cauza prezentă și că statul pârât are obligația de a pune în executare hotărârea internă care a rămas până la momentul actual neexecutată, și anume hotărârea din 28 iunie 2005 pronunțată de tribunal (*Fundația Cămine de Elevi ale Bisericii Reformate și Stanomirescu împotriva României*, citată anterior, pct. 82-83 și 90). Autoritățile naționale au obligația de a respecta procedura legală pentru exproprierea terenului în litigiu, procedură care este stabilită de Legea nr. 33/1994 și care prevede acordarea unei despăgubiri pentru acest teren.

56. De altfel, ținând cont de circumstanțele cauzei și pronunțându-se în echitate, Curtea consideră că este rezonabil să fie acordată reclamantei suma de 3 600 EUR pentru toate prejudiciile.

B. Cheltuieli de judecată

57. De asemenea, reclamanta solicită rambursarea cheltuielilor de judecată suportate în fața instanțelor interne și a Curții. Cu privire la cererea nr. 24362/11, aceasta își formulează cererea în mod imprecis - sumele de 300 EUR și de 325 EUR fiind indicate alternativ în observațiile sale - și transmite mai multe documente justificative. În ceea ce privește cererea nr. 52339/12, aceasta solicită 144,63 EUR cu titlul de cheltuieli de judecată în fața instanțelor interne fără a transmite documente justificative.

58. Guvernul nu se opune în principiu rambursării cheltuielilor necesare și rezonabile. Acesta indică că nu este cazul pentru cheltuielile de expertiză și de traducere: acestea din urmă nu ar fi justificate și nici necesare întrucât reclamanta ar fi putut solicita folosirea limbii române în corespondența sa cu Curtea.

59. În conformitate cu jurisprudența Curții, un reclamant nu poate să obțină rambursarea cheltuielilor de judecată decât în măsura în care se stabilește caracterul real, necesar și rezonabil al acestora [a se vedea, de exemplu, *Nilsen și Johnsen împotriva Norvegiei* (MC), nr. 23118/93, pct. 62, CEDO 1999-VIII]. În speță, ținând seama de documentele de care dispune și de jurisprudența sa, Curtea consideră că este rezonabil să se acorde reclamantei suma de 300 EUR pentru toate cheltuielile.

C. Dobânzi moratorii

60. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

Pentru aceste motive,
în unanimitate,
CURTEA:

1. hotărăște să conexeze cererile;
2. declară cererile admisibile;
3. hotărăște că a fost încălcat art. 6 din Convenție;
4. hotărăște că a fost încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție;
5. hotărăște:
 - a) că statul pârât trebuie să pună în executare hotărârea internă care a rămas până în prezent neexecutată și anume hotărârea din 28 iunie 2005 pronunțată de Tribunalul Cluj și să plătească reclamantei, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, următoarele sume, care trebuie convertite în moneda statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:
 - i) 3 600 EUR (trei mii șase sute de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru toate prejudiciile,
 - ii) 300 EUR (trei sute de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit de către reclamantă, pentru cheltuielile de judecată;
 - b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;
6. respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la 30 iunie 2015, în temeiul art. 77 § 2 și § 3 din Regulamentul Curții.

PREȘEDINTE
JOSEP CASADEVALL

Grefier
Stephen Phillips